et kui teada oleks, et abivägi ei tule küllalt peatselt, siis saadetaks selle kiirendamiseks palve De la Gardiele.

Kiri oli koostatud väga rahulikus toonis, kuid arvestades antud olukorda ning rae suhet Flemingiga, pidi see tunduma viimasele väljakutsena, kui mitte otseselt mässu ähvardusena.

Jõudnud otsusele, et kodanikkond ei kavatse raadi ses küsimuses toetada, olgugi et kirja saatmine oli toimunud tema nõusolekul, laskis Fleming 8. augustil areteerida rae juhtivad tegelased — bürgermeister Joachim Warneke ja raehärra Johann Schlottmani ning kirja koostamisel kaastegev olnud raenotar Schlechteri. Kõik kolm paigutati lossi ühte kongi.

Protestiks sellise vägivalla vastu katkestas raad piiramise ajaks oma istangprotokolli pidamise, kuid ei avaldanud rahulolematust landshöfdingi tegevusega enam avalikult. Salajas hõõgus aga rahulolematus raes ja kodanikkonnas edasi.

Murettekitav oli ka garnisoni olukord. Vene patareide nõrga tule tõttu olid inimohvrid linnas küll tähtsusetud. Ka väljasööstud, mida Ungern oma ratsanikega arutihti korraldas, kusjuures tal õnnestus võtta vaenlaselt kaks lippu ning süüdata selle laager Raadi mõisa juures, lõppesid enamikus kaotusteta. Kuid kurnava vahiteenistuse ja raske kindlustustöö mõjul hakkasid sõdurid hulgaliselt haigestuma. Olukord oli seda ohtlikum, et tervishoiu-personaal linnas piirdus nähtavasti mõne habemeajajaselliga ning — linna timukaga. Peeti ju tol ajal ka timukaid asjatundjateks, eriti kirurgia alal. Nii ei tarvitse imestada, et vähestest haavatutestki osa suri arstiabi puudulikkuse tagajärjel.

Juba septembri algul võis karta, et kindlus ei suuda välisabita kaua enam vastu pidada. Kuid võimalused viimase saamiseks olid väga küsitavad.

Juuli algul oli vene peaarmee tsaar Aleksei Mihhailoviči enese juhatusel alustanud Polotskist marssi Düünat mööda Liivimaa pealinna suunas. Augusti alguses vallutati Daugavpils, 21. augustil langes Koknese ning samal päeval ilmusid vene eelväed Riia alla.

Kuigi Riia garnison ulatus 5000 meheni ja kindlustused olid üldiselt korras, nägi De la Gardie, kelle optimismi oli asendanud kabuhirm, pääsmist ainult rootsi peaväe tulekus Poolast ega saanud mõelda muu Liivimaa saatusele.

Streiff, kel oli õnnestunud taganemisel rängasti lüüa teda jälitavat vene ratsaväge, jäi peatuma Volmari juurde. Osa oma mehi saatis ta De la Gardie varema käsu põhjal Riiga ega suutnud ülejäänud väheste jõu-

Tartu VI, lk. 218